

A talajkímélő gazdálkodás támogatási lehetőségei az új KAP keretében

Konferencia a talajkímélő gazdálkodás jövőjéről

Kinorányi Éva

Agrárminisztérium
Támogatáspolitikai Főosztály
Agrárstratégiai Koordinációs Osztály

- online -

2021. március 2.

Miről szól az előadás?

- Az új Közös Agrárpolitika keretei
 - A hazai tervezés folyamata
 - A talajkímélő mezőgazdaság megjelenése a támogatások között
-
-

Új KAP (2023-2027) erősödő zöld elvárásokkal

Új KAP célok 9+1

1. Tisztességes bevételek a mezőgazdaságban
 2. Ágazat versenyképességének növelése
 3. Kiegyensúlyozottabb erőviszonyok az élelmiszerláncban
 4. Éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések
 5. Természeti erőforrások fenntartható használata
 6. Tájak és a biológiai sokféleség megőrzése
 7. Generációs megújulás támogatása
 8. Vidéki térségek gazdasági élénkítése
 9. Élelmiszer-minőség és az egészség védelme
- Átfogó célkitűzés: tudásátadás, innováció, digitalizáció

Zöld Megállapodás KAP kapcsolódása

- Farm2Fork stratégia és a Biodiverzitás stratégia

Zöld Megállapodás céljai (2030)

- 50% növény-védőszer
használat

25% ökológiai
gazdálkodás

- 50% antibiotikum
használat

50% tápanyagvesztés
csökkentés és - 20%
műtrágya használat

+ 10% változatos
tájképi elemek

Új KAP uniós tárgyalási ütemezése (2023-2027)

AGRÁRMINISZTERIUM

Lezárt szakaszok

KAP rendeletekről a Mezőgazdasági és Halászati **Tanács** következtetése (2020.10.21)

MFF EU költségvetést Európai Tanács elfogadta, Európai Parlament jóváhagyta (2020.12.10. és 17.)

KAP átmeneti évek uniós rendelete megjelent (2020.12.23.)

Trilógus

Tanács, Parlament és Bizottság tárgyalásai a KAP rendeletekről (2020.11 ~ 2021.03?)

Európai Parlament és Mezőgazdasági és Halászati Tanács **megállapodás** (~ 2021.06?)

Jogszabályok

KAP **rendeletek** elfogadása (~2021.06?)
KAP **végrehajtási jogszabályok** (~2021.09?)

KAP Stratégiai Terv

Országajánlások megjelentetése (2020.12.18)

KAP Stratégiai Tervek **tagállami tárgyalás** (~2021.vége)

KAP Stratégiai Tervek **elfogadása** (~2022. első félév)

ÚJ KAP

Új KAP hazai tervezési ütemezése (2023-2027)

2019.07. Lezárult 2020.12. 2021.01.

Átmeneti évek - zajlik

2022.12

2023.01

Stratégiai Terv előkészítése

Ágazati helyzetelemzések
10 uniós célkitűzés szerinti SWOT és helyzetelemzések elkészítése és bizottsági beküldése
Beavatkozási logika kidolgozása
Szükségletfelmérés

Stratégiai Terv kidolgozása

SKV és ex-ante értékelések
Intézkedések kidolgozása
Indikátorok kidolgozása
Forrásallokációs javaslat
Végrehajtás intézményrendszeri javaslat
Társadalmasítás (2021.06-ig)

Stratégiai Terv elfogadása

Kormányzati döntések (2021.06-09)
KAP Stratégiai terv benyújtása (2021.09-12)
KAP Stratégiai Terv letárgyalása a Bizottsággal
Felkészülés a végrehajtásra
Új felhívások meghirdetése

ÚJ KAP

Környezeti szükségletek

AGRÁRMINISZTERIUM

Új KAP Stratégiai Terv intézkedései (2023-2027)

AGRÁRMINISZTERIUM

Közvetlen támogatás I. pillér

Alap jövedelem támogatás (BISS)

Agro-ökológiai

Alapprogram (AÖP)

Fiatal gazdák támogatása

Kisgazdaságok

egyszerűsített támogatása

Termeléshez kötött támogatások

Vidékfejlesztés II. pillér

Agrár-környezetgazdálkodás (AKG)

Ökogazdálkodás

Natura 2000 kompenzáció

Erdészeti intézkedések

Beruházások

Együttműködés

Kockázatkezelés

Fiatal gazdák támogatása

Tudásátadás és információcsere

Ágazati programok (méhészet, zöldség-gyümölcs, szőlő-bor)

Az új KAP tervezett zöld felépítménye

AGRÁRMINISZTERIUM

Támogatható terület fogalmának bővítése

Kondicionalitás

Agro-ökológiai alaprogram

AKG, ÖKO, Natura kompenzáció, földhasználatváltás, ágazati programok

Erdészeti támogatások

Nem termelő beruházások, tudásátadás, szaktanácsadás

Támogatható terület bővítése

- Uniós rendeletervezet ad rá lehetőséget
- HMKÁ előírások, AÖP, Natura 2000 előírások, területpihentetés, stb. miatt **az alapfogalomnak nem megfelelő, de értékes területek**
- Hazai megközelítés:
 - Jelenleg nem támogatott, de agro-ökológiai szempontból értékes biotópok (vizenyős területek, fasorok, stb.) bevonása
 - Jelenleg támogatott területen új agro-ökológiai területek létrehozása

Kiterjesztett kondicionalitás

- Meg kell felelni a gazdálkodási követelményeknek (**JFGK**) és a földterület helyes mezőgazdasági és környezeti állapotára (**HMKÁ**) vonatkozó elvárásoknak
- A zöldítés korábbi elemei közül az **állandó gyepterületek fenntartása** és az **ökológiai fókuszterületek kijelölése** beolvadnak az alapfeltételek közé
- A korábbi 30%-tól eltérően az **összes közvetlen támogatás és területalapú vidékfejlesztési kifizetés előfeltételévé válna.**
- Új elemek:
 - Foszfátok diffúz szennyezése elleni intézkedések
 - Vizes élőhelyek és tőzeglápok védelme
 - Fenntartható növényvédőszer-használat

„Eco-schemes” = Agro-ökológiai Alapprogram

- Új, **AKG típusú** támogatás az I. pillérben
- Tagállami szinten kötelező, de gazdálkodói szinten **önkéntes**
- **Éves**, hektáronkénti (vagy állategység alapú), termeléstől elválasztott kifizetés
- A minimum-követelményeken és a feltételelességi rendszeren **túlmutató**, az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatok alkalmazása – tagállami mozgástér az intézkedés kialakításában
- Az alaptámogatást **kiegészítő** kifizetés formájában **vagy** a felmerülő többletköltségek és jövedelem-kiesések **ellentételezésekként** teljesíthető

Kiemelt célterületek

- **Szénmegkötés** – területek visszanedvesítése (paludiculture), talajmegőrző gazdálkodás, állandó gyepek
 - **Agro-ökológia** – vetésforgó, talajtakarás, méhlegelő, extenzív legeltetés, agrár-erdészet
 - **Tápanyag-gazdálkodás, erózióvédelem, vizeink védelme**
 - **Állatjólét** – takarmányozás, tartás, megelőzés
-
-

Vidékfejlesztési intézkedések

- **Környezet- és éghajlatvédelmi és egyéb gazdálkodási kötelezettségvállalások**
 - agrár-környezetvédelmi kötelezettségvállalások,
 - ökológiai gazdálkodás,
 - erdőkörnyezet-védelem
 - genetikai erőforrások megőrzése
- **Natura 2000 területek, illetve a Víz Keretirányelvből fakadó követelmények kompenzációs támogatása**
- **Beruházások** – versenyképességi és nem termelő beruházások

Célkitűzések:

- A környezetet tiszteletben tartó és kímélő termelési módszerek, technológiák kifejlesztése és alkalmazása
- A természeti erőforrások, köztük a talaj, a víz és a levegő fenntartható használata

Főbb intézkedések:

- Víz és energiatakarékos, környezetkímélő technológiát elősegítő beruházások
 - Ökológiai és integrált termelés
 - Talajvédelmi beavatkozások
 - Hulladékcsökkentést célzó beruházások
 - Megújuló energiaforrások használata
-
-

A talajkímélő gazdálkodás lehetőségei

Támogatható terület fogalmának kibővítése – földhasználatváltás

Kondicionalitás – talajtakarás, erózióvédelem, vetésváltás, nem termelő területek, másodvetésű takarónövények, N-megkötő növények termesztése (növényvédő szer mentesen)

Agro-ökológiai alapprogram – talajvédelmi előírások pl. téli talajtakarás, forgatás nélküli művelésmód

Agrár-környezetgazdálkodás – tápanyag-gazdálkodási terv, szerves trágyázás, zöldtrágyázás, vetésszerkezet, zöldugár, erózióvédelem stb.

Nem termelő beruházások – gyeptelepítés, tartós zöldugár, mezővédő erdősávok, táblaszegélyek, erózióvédelmi sávok stb.

Beruházások – eszközbeszerzés

TUDÁSÁTADÁS!

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Elérhetőség:

eva.kinoranyi@am.gov.hu